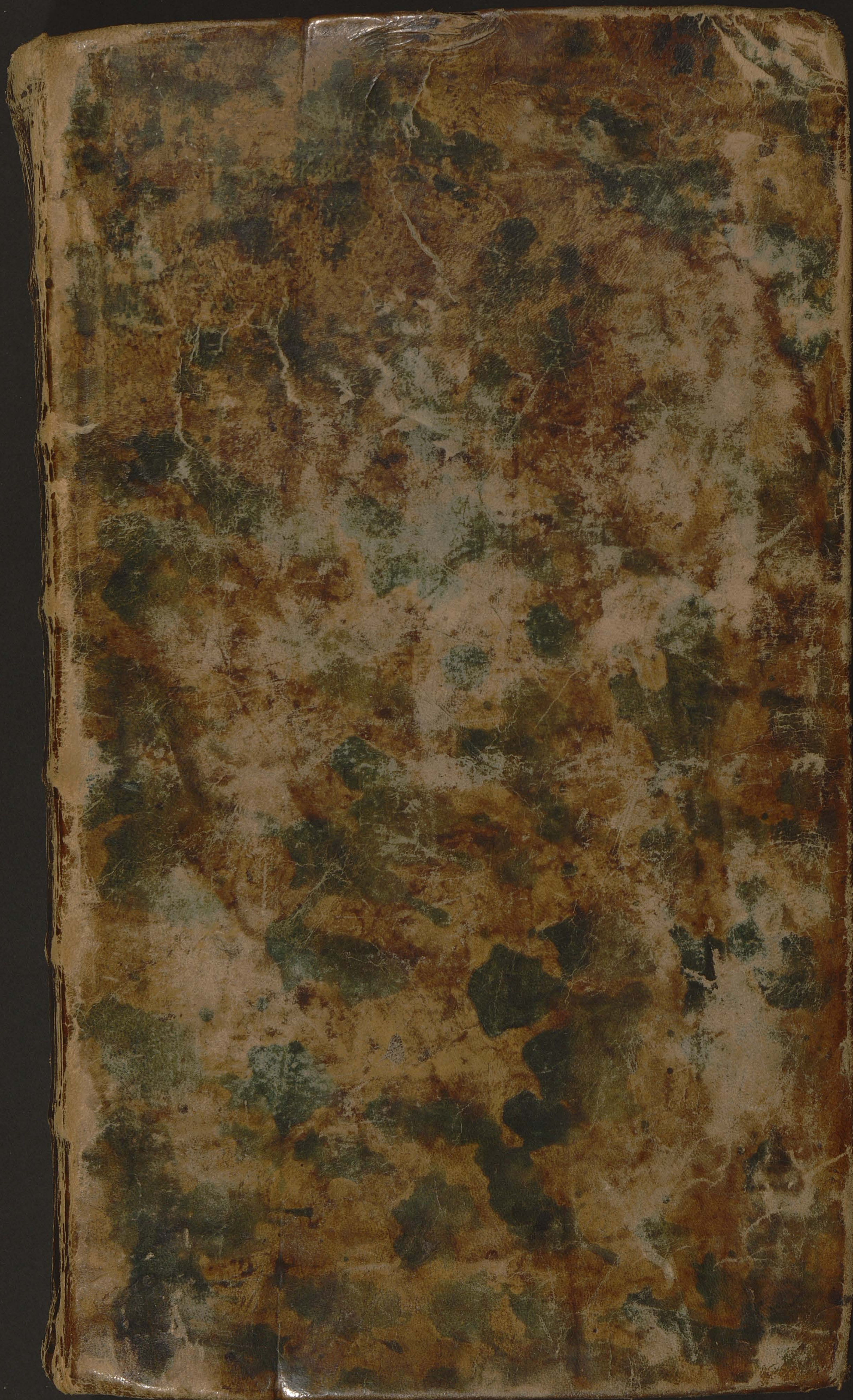
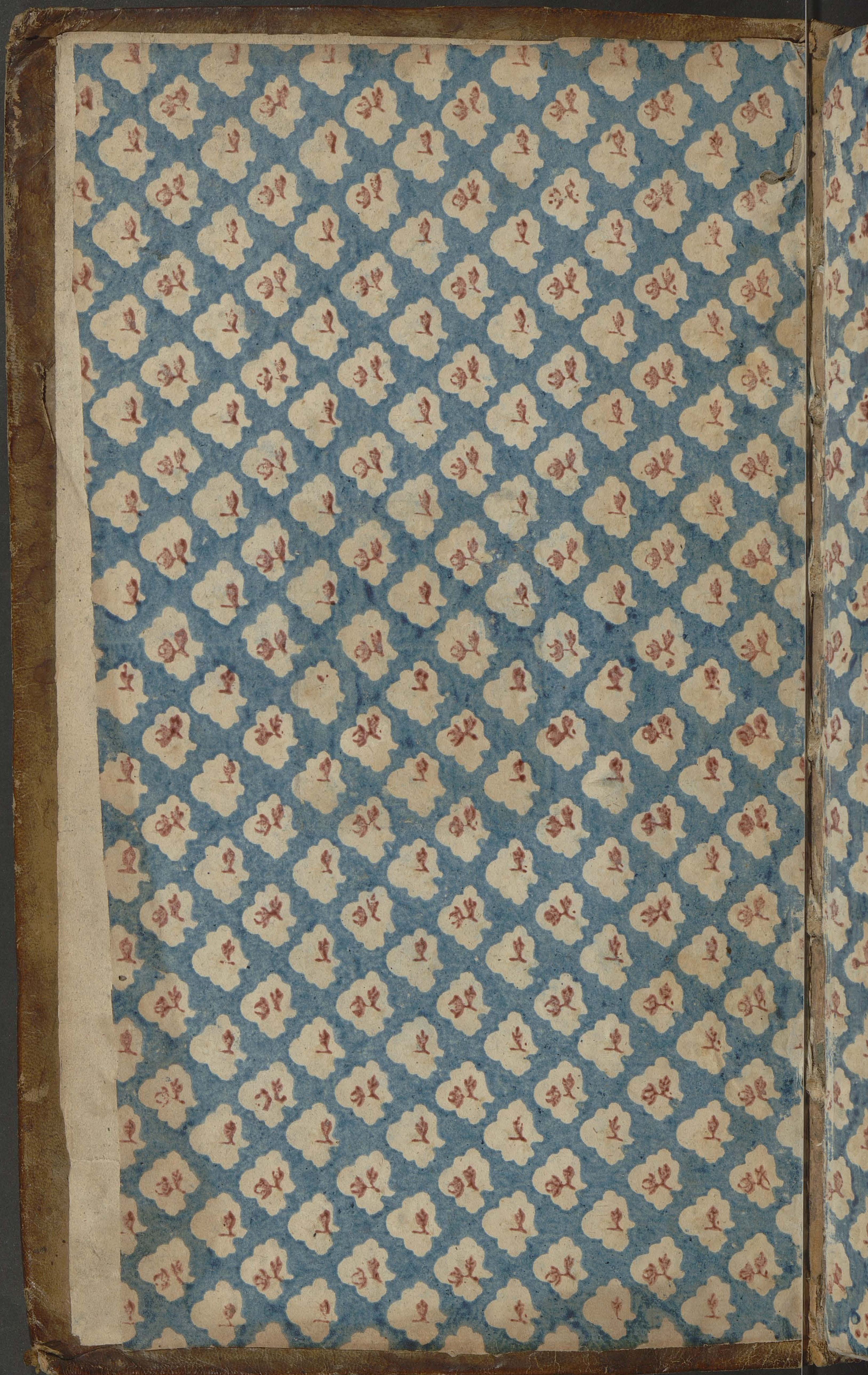
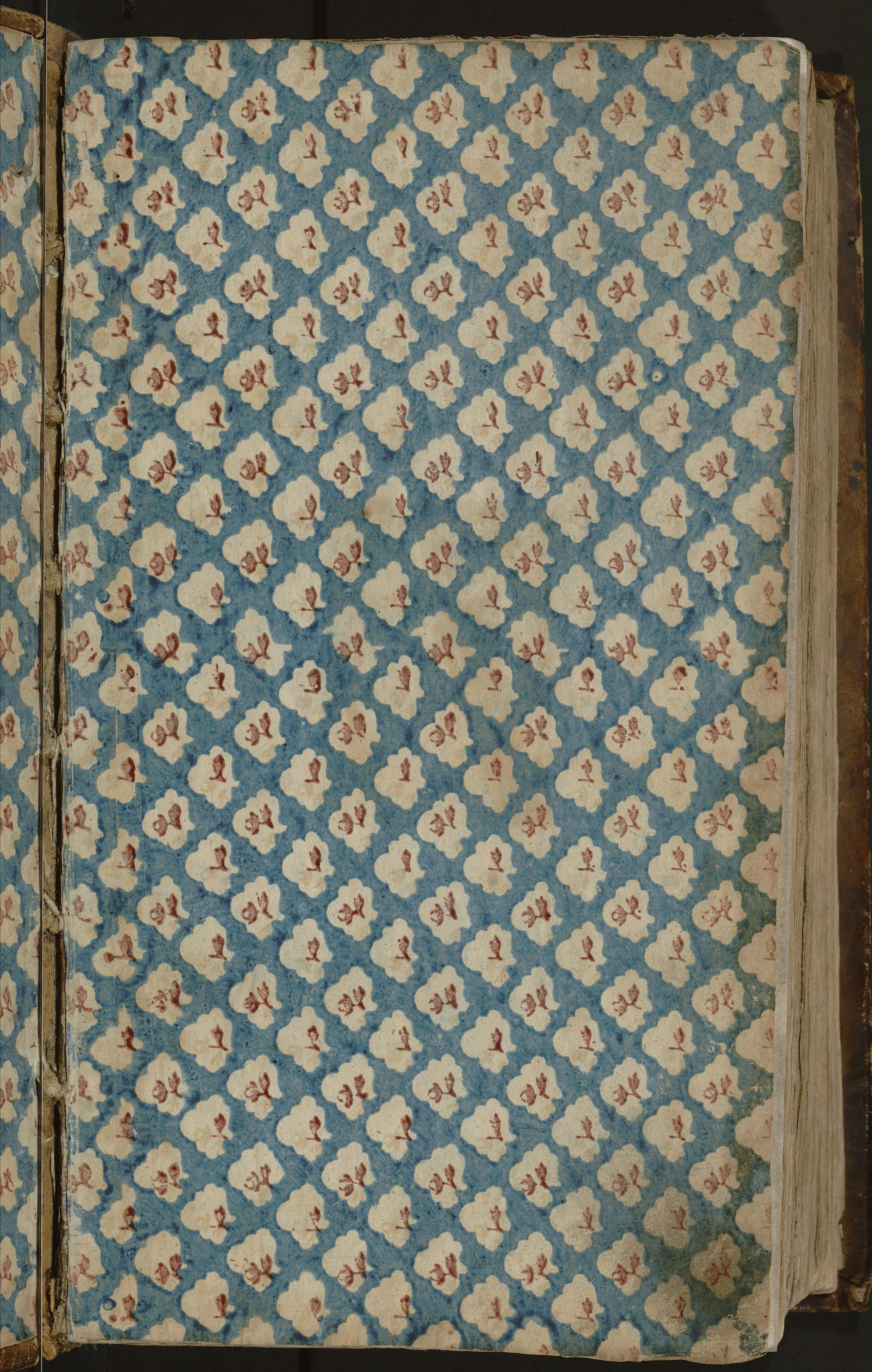






Konstitucye Seymu Warszawskiego
od roku 1788, do roku 1792.

Darowane Bibliotece Akademii Wilenskiey
Przez JW. Pana Jerzego Białopiotrowicza
Pisarza Woyskowego W. X. Lit.

Actum in Curia Regia Varsaviensi Die Primâ Mensis Decembris, Annô Domini Millesimô Septingentesimô Octuagesimô Octavô.

AD Officium, et Acta præsentia, Castrensia, Capitanealia, Varsaviensia, personaliter veniens, Magnificus Joannes Paulus Łuszczewski, Sacræ Regiæ Maiestatis, et Comitiorum Ordinariorum Generalium, atque Confæderationis Generalis Regni Secretarius, eidem Officio, Actisque Jllius Constitutionem infrascriptam obtulit, et ad ingrossandum in Acta præsentia porrexit tenoris talis =

8vo. Co się zaś tycze Pomocy Woyskowey, tey chcąc łatwieysze Obywatelom Prowincyi Koronnych przyspieszyć pozyskanie, więc podnosząc Prawo Tysiąc Siedmset Osmdziesiąt Czwartego Roku Grodzieńskiego Seymu, szczególnie tylko co do Punktu żądaney teyże Pomocy Woyskowey, y wydawaney dotąd, Stanowiemy odtąd, iżby każdy Obywatel Dekret Executionis, podług Prawa wyżey wyrażonego Tysiąc Siedmset Ośmdziesiąt Czwartego Roku w któreykolwiek Sądowey Jurysdykcyi pozyskany maiąc, w których odtąd Juryzdykcye Sądowe dokładać maią następne Słowa: z *Użyciem nawet Pomocy Woyskowey, i nie zaymuiąc Dóbr „poprzedniczo zatradowanych„* W przypadku odbicia, y nie dopuszczania Tradycyi za poprzedzaiącym przez Officyalistę exekwuiącego, (którzy podług dawnych Praw w swoim Woiewództwie, Ziemi, lub Powiecie koniecznie *sub incapacitate exequendi Officii* bydź powinni Possessyonaci) podług tegoż Prawa Grodzieńskiego z zaskarżeniem o Pomoc Woyskową do naybliższego Generała Lieutnanta, lub Generała Maiora Dywizyą Kommenderuiących, albo do Kommissyi Woyskowey udać się ma; Który to Generał Kommenderuiący, lub Generał Maior, albo Kommissya Woyskowa maiąc sobie okazany Dekret Executionis *cum adhibita copia Militari* Supersessyą, y zażalenie Grodowe Officyalisty exe-

kwuiącego, oraz List od niego rekwiruiący o pomoc Woyskową nie wdaiąc się w poznanie Dekretu Executionis podług obmowy tegoż Prawa Grodzieńskiego natychmiast pomoc Woyskową, w liczbie dwóch Gemeynów y Unter-Officyera, dodać powinien; y Generałowie Lieutnanci, oraz Generałowie Maiorowie Kommenderuiący, przysiądz obowiązani będą, iako Pomoc Woyskową za Dekretami Executionis za poprzedzaiącą Supersessyą przez Officyalistę uczynioną, oraz Listem rekwiruiącym o Pomoc Woyskową, temuż rekwiruiącemu Officyaliście wraz z Stroną nieodwłocznie dawać będą; Gdyby zaś Generał Lieutnant, lub Generał Maior, za Dekretem Executionis Pomocy Woyskowey podług powyższego Przepisu rekwiruiącey Stronie nie dodał; Zapozwany do Kommissyi Woyskowey, Tysiącem Grzywien na rzecz żądaiącego Pomocy Woyskowey, skarany bydź ma; A Strona teyże Pomocy Woyskowey od Kommissyi Woyskowey żądać powinna. Gdyby zaś Kommissya Woyskowa za Dekretem Executionis miała odmówić Pomoc Woyskową, pokrzywdzony takową Rezolucyą, mocen będzie o niedopełnienie Prawa Kommissyą Woyskową na Sądy Seymowe zapozwać. Gdyby zaś kto po dopuszczoney dobrowolnie, lub za pomocą Woyskową nastąpioney Tradycyi bezprawnie z Dóbr zatradowanych wypędzonym został, również za rekwizycyą listowną Officyalisty Tradycyą sporządzaiącego, lub innego Dekretem Executionis wyznaczonego, za poprzedzaiącym Manifestem w Grodzie lub Ziemstwie własnego Powiatu uczynić mianym, Pomoc silnieysza Woyskowa sposobem powyższym rekwirowana; dodana bydź powinna; którey dodawanie nie od kogo innego, iak tylko szczególnie od Kommissyi Woyskowey, y od Generałów Kommenderuiących żądane bydź ma. Generałowie zaś Kommenderuiący, ani Kommissya Woyskowa za dodanie Pomocy Woyskowey, za okazaniem im Dekretu Executionis Supersessyi, i Listu Officyalisty do żadnego Sądu pociągani, ani odpowiadać nie powinni, *sub nullitate Processûs, et Judicati*. Kommissya, ani żadna Kommenda Woyskowa *quocunque Titulo* z Processów Konsystorskich, Dyssydentskich, lub Synodalnych, y Seniorów, lub w innym Sądzie otrzymanych, ze źródła materyi Religii, y składek Pieniężnych wymaganych lub narzucanych wypływaiących, iako nigdy im niepozwolonych, Pomocy Woyskowey nie da Dyssydentom pod żadnym Pretextem; Dla tego wszelkie ich Komplanacye w takowych Okolicznościach wymuszone i Dekreta przemocnie wystarane, ieżeliby iakie znaydowały się, choć przez iednego zaskarżone będą, przez Sąd przyzwoity zniesione bydź maią. Jeżeliby także Strona bez Processu, lub przed wyiściem czasu Terminowi zamierzonego Dekret w Trybunale *Executionis* zyskała, a zaś Sądy Ziemskie, lub Urzędy Grodzkie takowy nieprawny wydały Wyrok, tedy za wystarany w Trybunale Dekret, Strona, a zaś za wydany w Ziemstwie, lub Grodzie Sąd Ziemski, bądź Urząd Grodzki w Trybunale z Regestru *Pœnalium* Tysiącem Grzywien, i siedzeniem przez Tygodni cztery Wieży, iako *pro male gesto Officio*, karani bydź maią; A Strona skarżąca się i niedowodząca rowney karze z tegoż Regestru podlegać ma: Stanowiemy, aby Kommissya Woyskowa, lub Generałowie Kommenderuiący, za Rekwizycyami Sądów, czyli Ziazdów Sądowych Prawo Tysiąc Siedmset Ośmdziesiąt Czwartego Roku dopełniali, z dodaniem tyle kroć razy, ile potrzeba będzie silnieyszey Pomocy Woyskowey

bez żadney Referencyi. W wydawać zaś mianych Ordynansach ma bydź potrzeba Pomocy Woyskowey wyszczególniona. Żołnierze zaś na Pomoc dodani za swóy żołd żyć powinni i nie wymagać żadney nadgrody; pod Piechotnego zaś Żołnierza na pomoc przydanego, Strona zyskuiąca tęż Pomoc, Podwodę obowiązaną będzie dodać.

Co się zaś ściąga do Prowincyi Litewskiey względem Pomocy Woyskowey, tak stanowiemy: Strona czyto oczywisty *Ultimæ Instantiæ*, czyniestanny *Ultimæ Convictionis* zyskuiąca Dekret od Sądu, z którego Dekret wychodzi, wezmie osobne zaświadczenie, razem przy Dekrecie, iako za tym Dekretem Pomocy Woyskowey Prawnie żąda; którego Zaświadczenia, że Dekreta przed ogłoszeniem teraźnieyszego Prawa zapadłe nie maią: Przeto one za wniesieniem od Strony o to, u każdego Sądu Dekret wydawaiącego, odmówione nie będą. Z takim zaświadczeniem Urzędnik do Exekucyi Dekretu przez Stronę zażyty po odbytey Tentacyi do Dóbr niedopuszczony, uczyni do naybliższego Sztabu rekwizycyą, podług którey Kommenda zostawuiąc przy sobie zaświadczenie Sądowe o Dekrecie, i rekwizycyą Urzędnika, w przeciągu naydaley dni dziesięciu, da taką pomoc, iakiey do aktualnego Dóbr Tradycyi ulegaiących obięcia Urzędnik potrzebować będzie, nie odmawiaiąc oney pod żadnym pozorem. Wykommenderowani Żołnierze własnym obchodząc się żołdem, żadnych osobnych od Strony wymagać nie będą opłat, ani iakichkolwiek dostarczeń, prócz podwód dla Pieszych. Jeżeliby się przecież zdarzyła Kommenda tym Ustawom przeciwna, i Pomocy Woyskowey na rekwizycyą odmówiła, w takowym przypadku Strona, wziąwszy świadectwo od Urzędnika o odmówieniu rekwirowaney Pomocy, uda się do Kommissyi Woyskowey, razem o pomoc Woyskową, i o ukaranie Kommendy. Kommissya Woyskowa Kommendanta Pomocy nie dodaiącego, za nieposłuszeństwo Prawu według Artykułów Woyskowych, a za zwłokę czasu, i przyczynienie Expensów Stronie nadgrodą utrat nieodwłocznie wypłacić się maiących, ukarze; i w przeciągu dni trzech od Daty złożoney odezwy, i skargi, Pomoc Woyskową, iaka przez Stronę do skuteczności Dekretu żądaną będzie, zalecić powinna; pod karą odpowiedzenia z własności, i nadgrodzeniem dalszych szkód i wydatków Stronie przez Sądy Seymowe uznać się powinnych, na Osobach Kommissyą Woyskową składaiących. Woyska też po Woiewodztwach, i Powiatach Konsystuiące Sądom assystować, Ich powagę i bespieczeństwo na Urzędową rekwizycyą wspierać, Więźniów Dekretowanych, i za Dekretami pod straż swoią Sądownie oddanych, a kosztem Strony bydź żywionemi, i utrzymywanemi mianych, pilnować, do Exekucyi Dekretów dostawiać, i w przypadku założoney do Trybunału Appellacyi, tychże Więźniów do Trybunału doprowadzać powinne będą. A co iest wyrażono o Dyssydentach w Konstytucyi Koronie służącey w powyższym Punkcie, toż i Xięstwu Litewskiemu służyć ma.

Stanisław Nałęcz Małachowski Ref: W. K. Seymowy i Konfederacyi Prowincyi Koronnych Marszałek.

Kazimierz Xiąże Sapieha General Artyll: Litt: Marszałek Konfederacyi W. X. Litt: mpp.

Jgnacy Xiąże Massalski Biskup Wileński. Antoni Xże Jabłonowski, Kasztelan Krakowski Deputat z Senatu z Małey-Polski. Bazyli Walicki Woiewoda General: Ziem Rawskich Deputowany do Kon-

stytucyi z Senatu Prowincyi Wielkopolskiey. Antoni Giełgud Starosta Generalny Xięstwa Zmudzkiego Deputowany do Konstytucyi z Senatu z Prowincyi W. Xstwa Litt: mp. Jozef Xiąże Czartoryski S.L. Starosta Łucki, Poseł Wołyński, Deputowany do Konstytucyi. Stanisław Kostka Potocki Poseł Lub: Deputowany do Kon: z Prow: Małopolskiey, Franciszek Antoni na Kwilczu Kwilecki Starosta Sądowy Wschowski, Poseł z Woiewodztwa Poznań: Deputowany do Konstytucyi mp. Adam Nałęcz Moszczeński Chor: Win: Poseł Poznań: Deputowany do Konstytucyi z Prowin: Wielkopol: mp. Jzf Zabiełło Łowczy Wki Lteski, Poseł z Xięstwa Zmudzkiego Deputowany do Konstytucyi mp. A. Suchodolski S. W. X. L. Poseł W. Smoleń: Dep: do Kon: — Post cujus quidem Constitutionis superius præinsertæ in Acta præsentia Ingrossationem Originale ejusdem eidem Offerenti prævia Officii sui Quietatione est extraditum.

HERMAN.

Legi cum Actis Gniewosz.



